

Sygn. akt VII U 2450/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 marca 2021 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Mirosław Major

po rozpoznaniu w dniu 31 marca 2021 roku w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

odwołania **S. W.**

od decyzji **Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

z dnia 24.09.2020 r., znak (...)

w sprawie **S. W.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

o wysokość emerytury

oddala odwołanie.

(-) M. M.

UZASADNIENIE

Decyzją z 24 września 2020 r. (znak: (...)) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O., na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020r., poz. 53 ze zm.) oraz ustawy z dnia 19 czerwca 2020r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2020r., poz. 1222 ze zm.), po rozpoznaniu wniosku z 31 sierpnia 2020 r., odmówił S. W. prawa do przeliczenia świadczenia z pominięciem art. 25 ust. 1b) ustawy emerytalnej. W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że w dniu 10 lipca 2020r. weszła w życie ustawa z dnia 19 czerwca 2020r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, która umożliwia ubezpieczonym urodzonym w 1953r. ponowne ustalenie wysokości emerytury powszechnej (przyznanej po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego), której podstawa obliczenia została pomniejszona o kwoty pobranej emerytury wcześniejszej, do której prawo zostało spełnione przed (...). Tymczasem w przypadku S. W. przepis ten nie ma zastosowania, ponieważ prawo do emerytury wcześniejszej wnioskodawca nabył od (...).

S. W. odwołał się od ww. decyzji, wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do przeliczenia świadczenia emerytalnego bez dokonania potrąceń sumy kwot pobranych emerytur wcześniejszych. W ocenie odwołującego przepisy art. 194i) oraz 194j) ustawy emerytalnej pozwalają na ich zastosowanie w stosunku do ubezpieczonego mężczyzny urodzonego w roku 1953, albowiem istotna jest nie data nabycia prawa do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego (tj. emerytury wcześniejszej), lecz data złożenia wniosku o to świadczenie. Tymczasem S. W. wniosek o emeryturę w obniżonym wieku złożył w dniu 3 grudnia 2012r., a zatem przed (...). W ocenie odwołującego

ustawodawca przyjął, że istotnym dla zastosowania ustawy nowelizującej z 19 czerwca 2020r. jest data złożenia wniosku o emeryturę w obniżonym wieku, a nie data ustalenia uprawnień do tego świadczenia.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zaprezentowaną w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

S. W. urodził się (...)

W dniu 3 grudnia 2012r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku w związku z pracą w szczególnych warunkach. Do wniosku odwołujący załączył świadectwo pracy, z którego wynikało, że pracę w szczególnych warunkach wykonywał w okresie od 16 września 1970r. do 31 grudnia 1998r,

Decyzją z 25 lutego 2013r., na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ZUS przyznał odwołującemu prawo do emerytury w obniżonym wieku od (...). Emerytura została wyliczona na podstawie art. 183 ustawy emerytalnej.

W dniu (...) 2018r. odwołujący złożył wniosek o emeryturę powszechną, w związku z ukończeniem 65 lat.

W dniu 23 stycznia 2018r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych na podstawie art. 24 ustawy emerytalnej przyznał odwołującemu emeryturę od 1 stycznia 2018r., tj. od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek w kwocie 3837,83 zł.

Wysokość emerytury ustalono w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej, w następujący sposób:

kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego wyniosła 964 941,32 zł,

kwota składek zewidencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji wyniosła – 130 516,36 zł,

suma kwot pobranych emerytur – 252 669,74 zł,

średnie dalsze trwanie życia 219,60 miesięcy.

Emerytura została wyliczona w następujący sposób: $[130\ 516,36 + 964\ 941,32] : 219,60 = 3\ 837,83$ zł.

W dniu 31 sierpnia 2020r. (data nadania) S. W. złożył wniosek „o wydanie nowej decyzji, w której emerytura zostanie obliczona bez zastosowania ww. przepisu art. 25 ust. 1b) ustawy o emeryturach i rentach z FUS”.

Stan faktyczny w sprawie sąd ustalił na podstawie zgromadzonych w sprawie dokumentów, w tym dokumentów organu rentowego. Sąd uznał za w pełni wiarygodne dokumenty zgromadzone w aktach organu rentowego. Przedmiotowe dokumenty zostały sporządzone przez osoby do tego powołane w ramach przysługujących im uprawnień

i posiadają przewidzianą prawem formę. Ponadto nie były one kwestionowane przez żadną ze stron procesu, a zatem i sąd nie znalazł podstaw, by czynić to z urzędu. Z przedstawionych dokumentów bezsprzecznie wynikało, że S. W. złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku (inaczej: emeryturę przed osiągnięciem wieku emerytalnego) w dniu 3 grudnia 2012r., jednak z uwagi na to, że wiek 60 lat kończył dopiero w dniu (...). prawo do tego świadczenia mógł nabyć dopiero od (...).

Stan faktyczny uznać należało w zasadzie za bezsporny. Spór dotyczył oceny prawnej skutków wyroku Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r. w odniesieniu do ubezpieczonych urodzonych w 1953r., których podstawa wymiaru emerytury powszechnej została umniejszona o kwoty emerytur w obniżonym wieku pobranych na podstawie art. 46, 48, 50, 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Z dniem 1 stycznia 1999r., tj. z chwilą wejścia w życie m.in. ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, nowy system emerytalny reguluje uprawnienia do świadczenia emerytalnego wszystkich pracowników oraz osób ubezpieczonych z tytułu pracy na innej podstawie niż stosunek pracy, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności na własny rachunek lub z tytułu bycia duchownym - niezależnie od daty powstania stosunku ubezpieczenia i bez względu na wiek ubezpieczonego w dniu wejścia w życie reformy ubezpieczeń społecznych, jednakże w zależności od tego wieku zróżnicowane są zasady nabywania prawa i ustalania wysokości emerytury. Z tego względu system dzieli ubezpieczonych - według wieku w dniu wejścia w życie ustawy na: urodzonych przed 1 stycznia 1949r. oraz urodzonych po tej dacie, wprowadzając jednocześnie w Rozdziale 3 Działu II przepisy szczególne dotyczące emerytury dla niektórych ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969 r., zastrzegając w tym ostatnim przypadku, że możliwość skorzystania z nich przysługuje wyłącznie tym ubezpieczonym, którzy określone warunki wymagane do przyznania emerytury spełnią do dnia 31 grudnia 2008r.

Na gruncie obecnego systemu przez emeryturę w systemie zdefiniowanego świadczenia rozumie się zatem nabycie prawa na zasadach dotychczasowych, tj. sprzed reformy, które zakładały możliwość uzyskania emerytury po spełnieniu warunku wieku emerytalnego (podstawowego lub niższego) oraz po osiągnięciu określonego stażu ubezpieczeniowego. Możliwe było też nabycie prawa do tzw. wcześniejszej emerytury bądź emerytury w obniżonym wieku (tj. mimo nieosiągnięcia wieku emerytalnego).

Dotychczasowe zasady nabycia prawa do emerytury zostały zachowane w sposób pełny, a więc zarówno co do zasad nabycia, jak i formuły wymiaru w odniesieniu do osób, które urodziły się przed 1 stycznia 1949r. oraz w odniesieniu do wspomnianych wyżej niektórych osób urodzonych po 31 grudnia 1948r., a przed 1 stycznia 1969r. Zasady dotyczące ustalania wysokości emerytur dla wskazanych wyżej grup ubezpieczonych uregulowane zostały w Rozdziale 4 Działu II wspomnianej ustawy, zaś w odniesieniu do pozostałych ubezpieczonych wysokość emerytury ustalana jest przy uwzględnieniu regulacji przewidzianej w art. 25-26 tejże ustawy.

Emerytura dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948r. (Dział II Rozdział 1 ustawy), przyznawana na podstawie art. 24 ustawy, obliczana jest na nowych zasadach, tj. zasadach wynikających z przepisów art. 25-26 ustawy. Podstawę jej obliczenia stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zewidencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, oraz zwaloryzowanego kapitału początkowego (tzw. system zdefiniowanej składki). Ostatecznie emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z zastrzeżeniem art. 183 ustawy (tzw. emerytura mieszana).

Zgodnie z art. 25 ust. 1b ustawy, jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę częściową lub emeryturę na podstawie przepisów art. 46, 50, 50a, 50e, **184** lub art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967 i 2245 oraz z 2019 r. poz. 730 i 1287), podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ustaloną zgodnie z ust. 1, **poniższa się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne.**

Powyższy przepis, przewidujący obowiązek pomniejszenia podstawy wymiaru emerytury o kwotę emerytur pobranych przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, został dodany przez art. 1 pkt 6 lit. b) ustawy z dnia 11 maja 2012 r. (Dz.U z 2012r., poz. 637 – opublikowano 6 czerwca 2012r.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 1 stycznia 2013 r.

Po ukończeniu powszechnego wieku emerytalnego, na skutek wniosku S. W. z (...) 2018r., ZUS decyzją z 23 stycznia 2018r. przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury powszechnej oraz ustalił jej wysokość na podstawie art. 26 ustawy,

czyli sumując zwaloryzowany kapitał początkowy (ustalany na dzień 1 stycznia 1999r.) oraz zwaloryzowane składki uiszczone za okres od 1 stycznia 1999 r., pomniejszając tę wartość o sumę pobranych emerytur w obniżonym wieku.

Sposób wyliczenia emerytury odwołującego (w związku z ukończeniem powszechnego wieku emerytalnego) był prawidłowy. Odwołujący złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku (przed osiągnięciem wieku emerytalnego) w dniu 3 grudnia 2012r., a zatem po dniu opublikowania w Dzienniku Ustaw planowanej od (...) zmiany art. 25 ustawy emerytalnej, poprzez dodanie ustępu 1b). Ponadto, choć wniosek o emeryturę wcześniejszą odwołujący złożył w grudniu 2012r., to prawo do tego świadczenia mógł nabyć (i nabył) dopiero od (...), albowiem dopiero z tym dniem spełniał przesłanki do jego ustalenia (art. 100 ust. 1 w zw. z art. 129 ust. 1 ustawy emerytalnej).

Wobec powyższego do sytuacji odwołującego nie znajdują zastosowania ani wyrok Trybunału Konstytucyjnego z 6 marca 2019r., P 20/16, ani też przepisy ustawy z dnia 19 czerwca 2020r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), na którą powoływał się odwołujący.

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z 6 marca 2019 r., P 20/16, orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270 oraz z 2019 r. poz. 39), w brzmieniu obowiązującym do 30 września 2017r., w zakresie, w jakim dotyczy urodzonych w 1953 r. kobiet, które przed 1 stycznia 2013r. nabyły prawo do emerytury na podstawie art. 46 tej ustawy (tj. emerytury w obniżonym wieku – przed ukończeniem wieku emerytalnego), jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. W pierwszej kolejności Trybunał Konstytucyjny wskazał, że z art. 193 Konstytucji wynika, iż pytanie prawne musi spełniać trzy przesłanki: przesłankę podmiotową (określenie podmiotu uprawnionego do zainicjowania postępowania), przesłankę przedmiotową (zdefiniowanie przedmiotu i wzorca kontroli) oraz przesłankę funkcjonalną (wskazanie na związek pytania prawnego sądu z zawisłą przed tym sądem sprawą i zależność rozstrzygnięcia tej sprawy od orzeczenia TK). Niespełnienie przesłanek wymaganych podczas kontroli konkretnej powoduje przeszkodę formalną przeprowadzenia pełnej, merytorycznej kontroli konstytucyjności zaskarżonych norm i skutkuje umorzeniem postępowania z uwagi na niedopuszczalność wydania wyroku.

W związku z powyższym Trybunał zaznaczył, że pytanie prawne zadane w ww. sprawie dotyczyło przepisu ustanawiającego sposób obliczania podstawy emerytury powszechnej w odniesieniu do wszystkich osób, które pobrały już emeryturę na podstawie wymienionych w tym przepisie, szczegółowych unormowań ustawy o FUS. Chodzi tu o unormowania wprowadzające wyjątek od zasady ogólnej, w myśl której uzyskanie prawa do emerytury następuje z chwilą osiągnięcia wieku określonego w art. 24 ustawy o FUS. Wyjątki wspomniane w art. 25 ustawy o FUS dotyczą: emerytury częściowej (art. 26b ustawy o FUS), wcześniejszej emerytury (art. 46 ustawy o FUS), emerytury kolejowej (art. 50 ustawy o FUS), emerytury górniczej (art. 50a i art. 50e ustawy o FUS), emerytury dla osób zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (art. 184 ustawy o FUS), jak również emerytury nauczycielskiej (art. 88 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. - Karta Nauczyciela, Dz. U. z 2016 poz. 1379, ze zm.) oraz emerytury górniczej (art. 34 lub w art. 48 i art. 49 ustawy o FUS, w brzmieniu obowiązującym 31 grudnia 2006 r.).

Trybunał stwierdził, iż pytający sąd zakwestionował art. 25 ust. 1b ustawy o FUS wyłącznie w odniesieniu do kobiet urodzonych w 1953 r., które nabyły prawo do emerytury przewidzianej w art. 46 ustawy o FUS, mimo że w petitum pytania prawnego powołano również art. 50 ustawy o FUS, ale stan faktyczny sprawy zawisłej przed pytającym sądem wskazywał, że nie dotyczyła ona uprawnień z tytułu emerytury kolejowej. Z tego względu kwestionowany art. 25 ust. 1b ustawy o FUS został poddany kontroli konstytucyjności wyłącznie w odniesieniu do ubezpieczonej urodzonej w 1953 r., która nabyła i zrealizowała prawo do emerytury na podstawie art. 46 ustawy o FUS. W dalszej kolejności, odnosząc się merytorycznie do zadanego pytania, w uzasadnieniu Trybunał Konstytucyjny stwierdził, że wprowadzenie do ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (od dnia 1 stycznia 2013r.) mechanizmu potrącania kwot pobranych świadczeń z tytułu wcześniejszej emerytury przy obliczaniu podstawy emerytury powszechnej dla kobiet urodzonych w 1953 r. nastąpiło z naruszeniem wynikającej z art. 2 Konstytucji zasady zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa. Ubezpieczone, które zdecydowały się przejść na wcześniejszą emeryturę, nie miały - w momencie podejmowania tej decyzji na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego - świadomości co do skutków prawnych, jakie może ona wywoływać w sferze ich przyszłych uprawnień z tytułu emerytury powszechnej.

Nie mogły przewidzieć, że przejście na emeryturę jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, będzie wiązało się z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia. Nie spodziewały się, że fakt wypłacania świadczeń emerytalnych wpłynie na sposób ustalania wysokości świadczenia w ramach emerytury powszechnej. Dodatkowo należy zaznaczyć, że kobiety te przez cztery lata mogły realizować swoje uprawnienia w oparciu o obowiązujący przed 2013 r. stan prawny. Natomiast zasady ustalania wysokości świadczeń emerytalnych, wypłacanych kobietom urodzonym w latach 1949-1952, które przeszły na tych samych warunkach na emeryturę wcześniejszą, pozostały niezmiennione.

Zdaniem Trybunału, skoro ustawodawca w ramach nowego zreformowanego systemu stworzył pewnej grupie osób możliwość przejścia na emeryturę na uprzednich, korzystniejszych zasadach, to działając w zaufaniu do prawa, mogły one w sposób uprawniony oczekiwać, że ich uprawnienia będą realizowane w oparciu o te zasady. Nie ma tu znaczenia fakt, że miały one świadomość kapitałowego charakteru nowych regulacji, które będą podstawą ustalania wysokości emerytury kolejnych roczników. Jeżeli w tym systemie ustawodawca zrobił wyjątek w stosunku do pewnej grupy kobiet, to w takich okolicznościach sama świadomość pozostawania w uprzywilejowanej sytuacji oraz znajomość nowych zasad systemu emerytalnego opartego na kapitalizacji składek nie oznacza powinności liczenia się z możliwością objęcia tej grupy osób nowymi uregulowaniami. Podejmowanie decyzji o przejściu na wcześniejszą emeryturę nie może wiązać się z pozostawaniem w niepewności co do ukształtowania ich sytuacji prawnej w przyszłości, jeżeli jest konsekwencją decyzji podjętych w oparciu o obowiązujący stan prawny. Rozpoczęcie realizacji prawa do wcześniejszej emerytury, która bezpośrednio wpływa na wysokość emerytury powszechnej - w oparciu o zasadę zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa - stanowi podstawę uzasadnionego oczekiwania, że ustawodawca nie zmieni w sposób niekorzystny „reguł gry” w stosunku do osób korzystających ze swoich uprawnień na zasadach wskazanych w ustawie. Nie będzie tym samym pułapką dla tych, którzy w zaufaniu do obowiązującego prawa, określającego w dodatku horyzont czasowy wypłacanych świadczeń i zasad ich realizacji, skorzystali ze swoich uprawnień.

Trybunał Konstytucyjny zaznaczył nadto, że inaczej kształtuje się swoboda regulacyjna ustawodawcy w zakresie normowania świadczeń przyszłych, które nie są jeszcze realizowane, a inaczej w zakresie uprawnień, które już są realizowane, w szczególności w sytuacji, gdy chodzi o uprawnienia wzajemnie ze sobą powiązane, tj. jeżeli realizacja jednego z uprawnień wpływa na ukształtowanie elementów uprawnienia z nim powiązanego (...).

Zdaniem Trybunału, ustawodawca, **dokonując zmiany zasad ustalania wysokości emerytury powszechnej w stosunku do kobiet urodzonych w 1953 r.**, naruszył zatem zasadę lojalności państwa względem obywateli. **Wprowadzając nowe, mniej korzystne zasady po rozpoczęciu realizacji uprawnień w zakresie wcześniejszej emerytury, naraził te kobiety na nieprzewidziane skutki, które w istocie stanowiły dla nich pułapkę. Gdyby w momencie podejmowania decyzji o przejściu na taką emeryturę wiedziały, jakie będą tego konsekwencje dla ustalania wysokości emerytury powszechnej, być może nie skorzystałyby z tego uprawnienia.** Obowiązkiem ustawodawcy jest określenie skutków finansowych regulacji prawnych i podejmowanie racjonalnych decyzji w oparciu o możliwości finansowe państwa w odpowiedniej perspektywie czasu. (...) Skutkiem wyroku, jak wskazał Trybunał, jest prawo wznowienia postępowania z mocy art. 190 ust. 4 Konstytucji dla wszystkich kobiet objętych zakresem orzeczenia Trybunału. Przepis ten otwiera drogę do sanacji konstytucyjności sytuacji prawnych, w których zastosowanie art. 25 ust. 1b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych wywołało konsekwencje zakwestionowane przez Trybunał.

Reasumując, Trybunał Konstytucyjny uznał za sprzeczny z Konstytucją taki przypadek, w którym:

- ubezpieczony urodzony w 1953r. złożył wniosek o emeryturę w obniżonym wieku bądź o emeryturę wcześniejszą (czyli przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego) przed (...),

- **pobierał taką emeryturę przed 1 stycznia 1953 r.**,

- a następnie po (...). wystąpił o emeryturę powszechną, która została obliczona, zgodnie z art. 25 ust. 1b, który wszedł w życie od (...), z pomniejszeniem jej podstawy o sumę kwot pobranych emerytur w obniżonym wieku (emerytury wcześniejszej).

Trybunał uznał za niedopuszczalną taką sytuację, w której ubezpieczony, przechodząc na emeryturę przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego, przed (...) nie wiedział, że jego emerytura wyliczona już po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego po (...), na skutek zmiany prawa od (...), będzie pomniejszona o sumę pobranych emerytur w obniżonym wieku (emerytur wcześniejszych).

Sytuacja odwołującego kształtowała się zgoła odmiennie. Choć sąd zauważa, że odwołujący wystąpił o prawo do emerytury w obniżonym wieku w dniu 3 grudnia 2012r., to jednak emerytury tej przed (...) nie pobierał, bo dopiero w dniu (...) odwołujący spełnił warunki do takiej emerytury (ukończenie wieku 60 lat). Zatem emeryturę wcześniejszą pobierał od (...), gdy wszedł już w życie art. 25 ust. 1b ustawy przewidujący, że podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24 ***poniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur (w obniżonym wieku bądź emerytury wcześniejszej)***. Co więcej, w momencie występowania o emeryturę w obniżonym wieku, tj. w dniu 3 grudnia 2012r., odwołujący miał już wiedzę, że przy wyliczaniu jego emerytury, jak już osiągnie powszechny wiek emerytalny, podstawa tej emerytury będzie pomniejszona o sumę kwot pobranych emerytur w obniżonym wieku, ***albowiem planowane zmiany w tym zakresie były już opublikowane od 6 czerwca 2012 r.*** Odwołujący musiał (a przynajmniej powinien) się z tym liczyć. Wejście w życie art. 25 ust. 1b nie było dla odwołującego zaskoczeniem, bowiem omawiana nowelizacja, w dniu, gdy odwołujący wystąpił o emeryturę w obniżonym wieku, była znana (mówiąc prościej wiadomym było już wówczas, że za kilkanaście dni wejdzie w życie przepis pozwalający na dokonywanie potrąceń kwot pobranych świadczeń z tytułu wcześniejszej emerytury przy obliczaniu podstawy emerytury powszechnej). Okoliczność ta była znana odwołującemu się tym bardziej w dniu 25 lutego 2013r., kiedy została wydana przez ZUS decyzja o przyznaniu odwołującemu prawo do emerytury w obniżonym wieku.

Dodać w tym miejscu należy, że niezmiennie w systemie funkcjonuje zasada ignorantia iuris nocet („nieznajomość prawa szkodzi”), która byłaby ogromnie niesprawiedliwą zasadą, gdyby każdy obywatel nie miał zagwarantowanej możliwości poznania obowiązującej regulacji prawnej. Stąd też akty normatywne zawierające przepisy o charakterze powszechnie obowiązującym podlegają obowiązkowi ogłoszenia, co w przypadku omawianej nowelizacji miało miejsce w dniu 6 czerwca 2012r. (ustawa nowelizująca z dnia 11 maja 2012r.).

Dalej wskazać należy, że w wyniku wyroku Trybunału Konstytucyjnego uchwalona została ustawa z dnia 19 czerwca 2020r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), która wprowadzała do ustawy o emeryturach i rentach z FUS dwa przepisy. Zgodnie z art. 194i do ustalenia podstawy obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, ubezpieczonego urodzonego w 1953 r., nie stosuje się przepisu art. 25 ust. 1b, jeżeli wniosek o przyznanie tej emerytury zgłosi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy z dnia 19 czerwca 2020 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. poz. 1222), pod warunkiem, że prawo do emerytury przed osiągnięciem wieku emerytalnego ma ustalone na podstawie wniosku złożonego przed dniem 1 stycznia 2013 r. Stosownie zaś do art. 194j. ustawy, kwotę emerytury przyznanej na podstawie art. 24 ubezpieczonemu urodzonemu w 1953 r., który wcześniejsz pobierał emeryturę wymienioną w art. 25 ust. 1b na podstawie wniosku złożonego przed 1 stycznia 2013 r., ustala się ponownie od podstawy ustalonej z zastosowaniem art. 194i.

Przywołane regulacje, które wykluczają pomniejszenie podstawy wymiaru emerytury powszechnej o sumę kwot pobranych emerytur w obniżonym wieku bądź emerytur wcześniejszych, jednoznacznie dotyczą tylko tych ubezpieczonych, którzy pobierali te emerytury na skutek wniosków złożonych przed 1 stycznia 2013r. i w ten sposób zostali zaskoczeni zmianą stanu prawnego od 1 stycznia 2013 r., odkąd podstawę obliczenia emerytury pomniejsza się o pobrane już emerytury.

Odwołujący tymczasem nie dość, że emeryturę wcześniejszą pobierał dopiero od 1 stycznia 2013r., tj. od dnia, od którego podstawa obliczenia emerytury powszechnej była pomniejszana o pobrane emerytury wcześniejsze, to

ponadto – jak już wyżej była mowa – składając wniosek o tę emeryturę wcześniejszą winien mieć wiedzę, iż od 1 stycznia 2013 r. takie regulacje wchodzi w życie, tj. innymi słowy wejście w życie tych przepisów nie było dla odwołującego zaskoczeniem, tak jak dla kobiet z rocznika 1953 r., które emeryturę wcześniejszą pobierały w latach 2008-2012. Dodatkowo zauważyć można, że decyzja przyznająca S. W. emeryturę w obniżonym wieku została wydana w dniu 25 lutego 2013 r. (świadczenie przyznane od (...).), kiedy to ustęp 1b) art. 25 ustawy emerytalnej już obowiązywał. Wówczas odwołujący mógł jeszcze wycofać swój wniosek z 3 grudnia 2012 r. o emeryturę wcześniejszą, wiedząc, że takie przepisy o ich potrąceniu z podstawy obliczenia emerytury powszechnej, weszły w życie od 1 stycznia 2013 r. Zgodnie bowiem z treścią art. 116 ust. 2 ustawy emerytalnej, w brzmieniu od 1.08.2014r., wniosek o emeryturę lub rentę może być wycofany, jednakże nie później niż do dnia uprawomocnienia się decyzji. W razie wycofania wniosku postępowanie w sprawie świadczeń podlega umorzeniu.

Uwzględniając powyższe rozważania i powołane przepisy prawa, odwołanie podlegało oddaleniu jako niezasadne, na podstawie art. 477¹⁴§1 k.p.c.

(-) M. M.